

Ocupació Economia després de la crisi

Emprenedors buscant contactes al Saló Biz de Barcelona; Glòria Arquillo i Anun Jiménez, propietàries de La Inexplicable, i els socis de Goin, David Riudor, Carlos Rodríguez i Gabriel Esteban ■ ANDREU PUIG / JUANMA RAMOS

Emprenedors pos

■ La xifra de persones que munten el seu negoci per necessitat s'estabilitza després de l'època més forta de destrucció d'ocupació ■ Hi ha col·lectius que no noten la millora i encara han de recórrer a l'autoocupació per sobreviure

Laia Bruguera
BARCELONA

Amb la crisi es va disparar el nombre d'emprenedors per necessitat, aquelles persones que es feien autònomes o muntaven la seva pròpia empresa o cooperativa perquè no trobaven feina i no pas perquè tinguessin una idea de negoci i la volguessin tirar endavant. Un cop passada l'època més salvatge de destrucció d'ocupació, aquest perfil d'emprenedor continua existint perquè hi ha col·lectius que encara queden exclosos de la millora del mercat laboral, com ara els aturats de més de 45 anys, però la xifra dels emprenedors obligats ha baixat o, almenys, s'ha estabilitzat.

Segons les dades que mou Barcelona Activa, abans de la crisi el 42% dels emprenedors que l'agència pública acompanyava provenien de l'atur, proporció que va escalar durant la crisi fins al 54%. En l'època més forta de recessió, més de la meitat de la gent que impulsava el seu propi negoci ho feia fugint de la desocupació. La taxa s'ha reduït fins al 34%.

L'evolució es pot veure des de diferents prismes, i un altre és el que proporciona l'estudi anual *Global Entrepreneurship Monitor* (GEM), que acaba d'actualitzar-se. Segons l'últim informe, publicat al mes de maig, l'any passat van tornar a augmentar en nombre els emprenedors que ho fan per neces-

Les frases

“Els emprenedors per necessitat que acompanyem han passat del 54% de la crisi al 34% actual”

Sara Berbel
DIRECTORA BARCELONA ACTIVA

“Fa tres o quatre anys hi havia gent molt tocada que es buscava la vida al preu que fos”

Oriol Romances
PRESIDENT ASCA

“Cal millorar la imatge social de l'emprenedoria, que ha baixat molt els últims anys”

Marc Castells
PRESIDENT DIPUTACIÓ BCN

“S'ha de reconèixer que no totes les infraestructures tecnològiques arriben a tot el territori”

Joan Aregio
EXSECRETARI COMPETITIVITAT

sitat, però va créixer més la proporció d'emprenedors que detecten una oportunitat de negoci i decideixen tirar-la endavant. El 2016, sobre el total d'emprenedors, els que ho feien per necessitat eren el 27,2% i van passar al 26,6% el 2017, mentre que els que van emprendre en veure una oportunitat de negoci van passar del 48,6% al 56,5%. La ta-

xa d'emprenedoria de Catalunya va tancar l'any passat en el 8,03%, gairebé dos punts per sobre de la mitjana espanyola i fins i tot per sobre de la taxa de la Unió Europea (UE). Això significa que vuit de cada cent dels catalans en edat de treballar estaven involucrats l'any passat en activitats per posar en marxa una empresa.

Assegurar la pervivèn-

cia d'aquests projectes és vital. Segons una enquesta paral·lela feta pels autors del GEM, per ajudar a consolidar les empreses emergents cal solucionar sobretot els problemes de finançament, la manca de polítiques públiques i els déficits formatius. Com va recordar en la presentació de l'informe Marc Castells, llavors responsable de desenvolupament econòmic

local i ara president de la Diputació de Barcelona, un altre aspecte que cal atacar és “la imatge social de l'emprenedoria”, que “ha baixat molt els últims anys”. L'efecte capital també es nota en aquest camp. Barcelona és un important motor de l'ecosistema emprenedor, però, com va reconèixer el llavors secretari d'Empresa i Competitivitat de la Gene-

Màrian Buil Responsable acadèmica d'emprenedoria universitària del Tecnocampus

“Calen més ajudes per consolidar-se”

FEBLESA • “Hi ha suport per a empreses en la fase de llavor però desapareixen en el moment crític del creixement” **EDUCACIÓ** • “Cal fomentar les competències emprenedores dels estudiants però també entre els treballadors en actiu”

L.B.
BARCELONA

La professora i investigadora en emprenedoria Màrian Buil va ser premiada l'any passat per un treball que explica com el Tecnocampus de Mataró actua de motor de desenvolupament local. Cada curs ajuda centenars d'estudiants a donar forma a les seves idees, però, sobretot, els anima a pensar sempre en clau emprenedora.

Una persona que munta el seu propi negoci perquè no troba feina és un emprenedor?

Sí, sempre que sigui capaç de generar ocupació, aquest és el punt clau. Aquestes persones tenen el valor d'emprendre i no quedar-se de braços plegats i això és molt, però per ser emprenedor el negoci ha de créixer i ser capaç de crear llocs de feina.

Són emprenedores encara que ja existeixi el seu projecte, que la idea de negoci no sigui nova?

Sempre hi haurà algun ingredient diferent. D'innovacions disruptives se'n crea una cada trenta anys. Jo sempre faig anar els meus estudiants a una web dels Estats Units on hi ha milers d'empreses en fase de llavor. Si la seva idea de negoci no existeix, van per mal camí. L'ideal és que hi hagi algú en el món que estigui provant la idea que es vol desenvolupar, és a dir, que hi hagi poca competència i ells tinguin l'habilitat d'anar molt més ràpid.

Com fometeu l'esperit emprenedor al Tecnocampus?

S'ha de ser conscient que les estadístiques diuen que entre el 3 i el 5% de tots estudiants poden ser emprenedores i pocs són els que sobreviuen tres anys després. Tenim al voltant d'una cinquantena d'estudiants desenvolupant idees de negoci dels quals uns 4 o 5 poden tenir recorregut. L'emprenedoria universitària fomenta les competències emprenedores o les capacitats dinàmiques individuals. Ser emprenedor és la capacitat d'estar atents a les oportunitats de l'entorn, l'habilitat de donar solucions

Màrian Buil, professora del Tecnocampus de Mataró ■ EL PUNT AVUI

i com més millor, i la necessitat de fer-les realitat. Aplicat al món de l'empresa, es tracta d'estar atent a com evoluciona l'entorn i el que necessita, la capacitat de reestructurar l'empresa per donar-hi resposta i la transformació, la innovació contínua per seguir existint. El que ha passat durant aquests anys de crisi és que moltes empreses no ho han fet i han desaparegut del mercat.

Als nous estudiants ja se'ls forma en aquestes capacitats, però que passa amb la gent que està treballant i no ha fet el 'canvi de xip'?

S'haurien d'anar reciclant en aquestes noves capacitats que són les que les empreses necessiten en els seus treballadors. Les empreses haurien de fer un esforç per fomentar-les per fer front als canvis inesperats de l'entorn.

Quan hi ha idees, la principal barrera és el finançament?

No, de diners n'hi ha, sobretot ara

que hi ha alternatives com el micromecenatge. El que falla és l'equip emprenedor. Cal que aquest equip sigui multidisciplinari, multicultural, divers... El problema també és que hi ha moltes ajudes per a la fase inicial, de llavor, però desapareixen en el moment crític de créixer i consolidar el projecte, que és bàsic.

Què es pot fer?

El Tecnocampus disposa d'un itinerari emprenedor acadèmic per als estudiants que fomenta aquestes competències combinant assignatures obligatòries amb activitats, concursos, premis i experiències internacionals. El curs que ve farem una assignatura d'emprenedoria conjunta entre els estudiants de Business, la Politècnica i l'escola de Salut. Els equips d'alumnes hauran d'estar formats per un estudiant de cada grau per fomentar la multidisciplinarietat i complementaritat i no abocar-los al fracàs. ■

crisi

ralitat, Joan Aregio, “no totes les infraestructures tecnològiques arriben a tot el territori”.

Perfils diversificats

El sostre de vidre i les grans dificultats per conciliar també empenyen moltes dones a l'emprenedoria, com recorda Sara Berbel, directora de Barcelona Activa. Tot i que a la pràctica acaben treballant moltes hores, normalment aconseguen més flexibilitat. El resultat de tot plegat és que, més que mai, coexisteixen realitats molt diverses, com la dels joves de vint anys creadors de Goin, aplicació per estalviar, premiada com la millor empresa emergent en fase de llavor, o la del gestor de projectes Josep Llabina, que va fer-se autònom perquè va perdre la feina amb 58 anys i no en trobava. També hi ha casos de gent que voluntària-

ment ha canviat el curs de la seva vida, com l'Anun Jiménez i la Glòria Arquillo, que van deixar la seva feina per obrir una llibreria i dedicar-se a la seva passió, la literatura.

Les fundadores de La Inexplicable van rebre un dels préstecs sense interès d'Acció Solidària Contra l'Atur (ASCA), entitat que l'any passat va destinar a crèdits per a emprenedores 842.400 euros. Segons el president d'ASCA, Oriol Romances, es mouen xifres “semblants” de peticions d'ajuda respecte al 2016 però sí que ha baixat “el grau de desesperació”. “Fa tres o quatre anys hi havia gent molt tocada, que portava molt temps a l'atur i per això es buscava la vida al preu que fos i estirava a la piscina sense xarxa”, explica. També noten un altre canvi de tendència: creixen els projectes cooperatius. ■